

§ 612

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 16.5.2022 § 65 (autovaurio)

HEL 2022-002871 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 16.5.2022 § 65 tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 16.5.2022 § 65 päätöksellään hylännyt 17.2.2022 kello 21.50 Helsinginkadun ja Mäntymäentien risteyksessä tapahtuneeseen autovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessa vaatimuksensa vahingonkorvauksesta 17.2.2022 kello 21.50 Helsinginkadun ja Mäntymäentien risteyksessä tapahtuneeseen autovaurioon liittyen. Hakijan auto oli vaurioitunut renkaan osuessa ajoradan asfalttipäällysteessä olleeseen kuoppaan. Hakija on esittänyt kaupungille määrältään 2 717,02 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen ajoneuvon korjauskuluista. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä.

Oikaisuvaatimuksen mukaan routavaurion koko huomioiden kuoppa ei ole voinut syntyä lyhyessä ajassa, kuten yksikön päällikön päätöksessä on todettu, vaan pidemmän ajan vaikutuksesta. Kuoppa oli ollut noin 15 senttimetriä syvä, mikä hakijan mukaan myös osoittaa, että se ei ole voinut syntyä lyhyessä ajassa. Kuoppa oli myös täyttynyt kokonaisuudessaan vedestä, joten se oli ollut mahdoton huomata ajoneuvosta käsin. Samalla tiellä kuopan läheisyydessä oli ollut myös muita routavaurioita, mikä viittaa kadun kunnossapidon laiminlyömiseen, koska niin monta kuoppaa ei synny samaan aikaan samalle tielle.

Perustelut

Kaupunkiympäristölautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja saatuun uuteen selvitykseen sekä yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Pelkkä asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Vahingonkorvausvastuu edellyttää tuottamusta eli kadun kunnossapidäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kunnossapidolta saadun lisäselvityksen mukaan vahingon tapahtumanaikana on ollut meneillään tehostetut toimet kuoppien paikkaamiseksi. Selvityksen mukaan kyseisestä kuopasta ei ole ollut kirjattuna kaupungin palautejärjestelmään yhtään ilmoitusta vuoden 2022 alusta vahinkopäivään, vaan ainoa ilmoitus on 17.2.2022 klo 23.26 katupäivystäjälle tullut ilmoitus, joka on kirjattu Staran työmaapäiväkirjaan seuraavasti: "Liikenteenohjaus keskus ilmoitti suurehkosta reiästä Mäntymäentien ja Helsinginkadun risteyksessä. Kaksi monttua löytyi. Molemmat paikat tu." Päiväkirjaan sisältyy myös kuvat paikkaustyötilanteesta 17.2.2022 klo 23:56. Seuraavalta päivältä 18.2.2022 ei ole tullut ilmoituksia päivystykseen eikä asiakaspalautteita.

Päiväkirjatun GPS-seurannan mukaan alueella on vuoden 2022 alusta lukien vahinkopäivään 17.2.2022 mennessä kirjattu seitsemän kunnossapidon tarkistusajoa. GPS-seurantaa ei aina pidetä ajossa päällä. Vahinkotapahtumaa edeltävä viimeisin tarkistusajo GPS-paikannin päällä ko. paikan käsittävällä alueella on selvityksen mukaan tapahtunut 4.2.2022. Toiseen järjestelmään sisältyy lisäksi tiedot viidestä muusta tarkistusajosta, joiden osalta selvitykseen sisältyy ote aikaväliltä 18.10.2021-19.2.2022. Näistä tiedoista ilmenevä viimeisin tarkistusajo ennen vahinkoajankohtaa oli ko. kohdassa suoritettu 26.1.2022. Edellä mainittujen tarkistusajojen yhteydessä ei ole havaittu korjaustarpeita vahinkopaikassa. Kunnossapidon aineistoihin on sisällytetty myös 19.1.2022 paikasta kuvattu video, jossa ei selvityksen antajan mukaan näy mitään viitettä korjaustarpeesta tuolloin.

Selvityksen mukaan kyseisen kohdan vieressä menee Töölönlahden merivesitunneli, joka mahdollisesti on sortunut joltain osin jossakin kohtaa 2021-2022, koska paikalla ei aiemmin ole esiintynyt reikiintymistä, vaan vahingon aiheuttanut kuoppa oli ensimmäinen, josta on olemassa tässä asiassa tarkoitettut paikkauskirjaukset. Tämän jälkeen on kirjaus yhdestä paikkauksesta kesäkuulta 2022. Kesällä 2021 risteysalueella on lisäksi ollut iso kaukolämpötyö, joka on saattanut vaikuttaa tunnelin kuntoon tai maaperään niin, että viereisen katualueen päällyste on saattanut altistua reikiintymiselle, vaikkei ko. kuoppa silloisella työmaa-alueella sijaitsekaan. Aluetta on kuitenkin jatkuvasti tarkistettu eikä esimerkiksi kesän 2021 ilmakuvissa ole näkynyt mitään, mikä olisi viitannut alkavaan reikiintymiseen tai muuhun korjaustarpeeseen eikä

myöskään tuolloin kuvatuista katuvideoista ole havaittu tällaista tarvetta.

Yksikön päällikön päätöksen perusteluissa on selvitetty asfaltin ominaisuuksia ja sääolosuhteiden sekä ajoneuvojen renkaiden kulutuksen vaikutusta päällysteen reikiintymiseen ja kuopan syntyyn. Kunnossapidon selvityksen mukaan erityisesti kevättalvella lämpötilan ollessa lähellä nollaa ja ajoradan märkä voi isokin kuoppa syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Ilmatieteen laitoksen lämpötilamittausten mukaan helmikuun 2022 lämpötila on vaihdellut 0 asteen molemmin puolin pitkin kuukautta. Kuoppien syntymistä voidaan ennakoida sää- ja keliolosuhteiden suhteen, mutta niiden paikkojen ennakointi on vaikeaa ja lisäksi jopa hakijan ajoneuvon vaurion aiheuttaneen kokoinen kuoppa voi syntyä aiemmin täysin ehjään pintaan jopa tunneissa. Näin ollen kadunpidollisesta näkökulmasta kyseessä on yllättävä tapahtuma, koska kuopan paikkaa ei voida käytännössä ennakoida eikä sen ennaltaehkäisy ole siis myöskään mahdollista.

Ainoa toimiva käyttökelpoinen tapa on ajoradan pintojen säännöllinen tarkkailu, jota suoritetaan kaikissa olosuhteissa ja on kunnossapidon selvityksen mukaan suoritettu tässäkin tapauksessa kaupungin käytäntöjen mukaan säännöllisesti ja jatkuvasti.

Helsinginkatu on erittäin vilkkaasti liikennöity väylä, jonka vuorokausittainen liikennemäärä Mäntymäentien risteyskohdassa on virallisen laskentatiedon (laskentavuosi 2019) ollut yhteensä yli 30.000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tästä luvusta on autojen määrä ko. laskennassa ollut yhteensä 28 289, josta henkilöautojen määrä 22 775 kpl/vrk.

Vahinkopäivän 17.2.2022 illalta on saman kuopan osalta tullut kaupungille yksi toinen vahingonkorvausvaatimus autovauriosta, mutta muita vaatimuksia tai ilmoituksia kuopasta ei kaupungin palautejärjestelmään ole tullut vuoden 2022 alusta lukien vahinkopäivään mennessä. Kyseiset kaksi vaurioitumista 17.2.2022 ovat tapahtuneet varsin lähekkäin. Näin vilkkaasti liikennöidyssä kohdassa tämä viittaa siihen, että kuoppa on syventynyt hyvin lyhyessä ajassa. Normaali ajokaistan leveys on 3 - 3,5 metriä ja suurin sallittu ajoneuvon leveys 2,60 metriä, joten kadulla kuopan voi yleensä kiertää, tarvittaessa hidastamalla tai jopa pysähtymällä. Tässäkin tapauksessa kaupunki katsoo, että kuoppa olisi ollut tieliikennelain edellyttämää tienkäyttäjän huolellisuutta noudattamalla väistettävissä ja vahinko vältettävissä.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin ja muutoin yksikön päällikön päätöksessä esitetyin perustein hoitaneensa vahinkopaikan kunnossapidon olosuhteet huomioon ottaen asianmukaisesti. Aluetta on tarkastettu säännöllisesti eikä kuopan syntymistä juuri kyseiseen kohtaan ole voitu

ennakoida. Kaupunki on kunnossapidon selvityksen mukaan korjannut kuopan välittömästi asiasta ilmoituksen saatuaan. Kaupunki ei ole asiassa korvausvelvollinen.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta ratkaisun lopputuloksen muuttamiseen.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa haki-
jan ajoneuvolle syntyneistä vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 30.5.2022-002
- 2 Oikaisuvaatimus 30.5.2022-002, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahin-
gonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen teki-
jä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-
dosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse 16.5.2022.

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 30.5.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 30.5.2022-002
- 2 Oikaisuvaatimus 30.5.2022-002, saate

Oheismateriaali

- 1 HEL2022-002871
- 2 Lisäselvitys oikaisuvaatimusvaiheessa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 16.05.2022 § 65

HEL 2022-002871 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 18.2.2022 esittänyt kaupungille 2 717,02 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvo vaurioitui 17.2.2022 klo 21.50 Helsinginkadulla Mäntymäentien risteyksessä.

Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauden mukaan. Pääkadut ja erittäin vilkkaan liikenteen väylät kuuluvat I-luokan katuihin, jonka päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Helsinginkatu on pääkatu ja luokiteltu I-luokkaan kunnossapidon suhteen.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta taholta. Selvityksen mukaan alueesta vastaavalle päivystäjälle tuli 17.2.2022 klo 23.26 ilmoitus vahingon aiheuttaneesta kuopasta ja kuoppa on korjattu klo 23.54.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmiin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Reikä alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajoura.

Vesi tunkeutuu ajoväylien asfaltin rakenteisiin kun ajoneuvon pyörä aiheuttaa ajoradan pintaan paineiskun, joka painaa vettä asfaltin rakenteeseen. Lisäksi nastat irrottavat kiviainesta ja bitumia, mikä tekee pinnasta huokoisemman ja lisää veden tunkeutumista asfaltin rakenteeseen. Lämpötilanvaihtelu puolestaan aiheuttaa veden jäätyminen ja sulamisen ajoväylän rakenteissa. Jäätyessään vesi laajenee ja hajottaa asfaltin rakenteita huomattavalla voimalla.

Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ajoradalle voi syntyä isokin kuoppa jopa muutamassa tunnissa edellisessä kappaleessa mainittujen syiden takia. Kuopan muodostuminen tiettyyn paikkaan ei ole yleensä ennakoitavissa, ainoastaan ennakoitavaa on, että niitä syntyy tietyissä olosuhteissa ja usein kohtaan jossa on vesilätäkkö. On huomattava, että kaikkiin ajourassa oleviin lätäköihin ei muodostu kuoppia ja toisaalta, lätäköitä on niin runsaasti ajoradoilla samaan aikaan ettei niiden kaikkien tarkastamiseen ole realistisia mahdollisuuksia.

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen havaintoaseman mukaan lämpötila vaihteli vahinkopäivänä 0,3 °C ja 2,9 °C välillä. Vahinkoa edeltävänä päivänä lämpötila oli samoissa lukemissa. Ilmatieteen laitoksen mitausten mukaan 16.2. satoi yhteensä 8 mm ja 17.2. 16,1 mm. Sade tuli vetenä sekä räntänä. Ilmatieteen laitoksen helmikuuta 2022 koskevissa lämpötilamittauksissa on nähtävissä, että lämpötila on jatkuvasti vaihdellut 0 °C molemmin puolin pitkin kuukautta. Lisäksi lämpötila tienpinnalla on tyyppillisesti pari astetta ilman lämpötilaa kylmempi.

Pelkkä asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitet-

tava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa.

Kadussa ollut kuoppa on käyty korjaamassa mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kaupunki on saanut siitä tiedon.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella kaupunki katsoo ryhtyneensä välittömästi toimenpiteisiin kuopan korjaamiseksi, eikä katso laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 31.12.2020 § 53

Lisätiedot

Jenni Hunnako, valmistelija, puhelin: 310 52182
kymp.korvausasiat(a)hel.fi